Ч. 272 Второк 6 (18) грудня 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Бесїда пос. Вахнянина

виголошена в Палатї послів при дебатї над провізориєю буджетовою дня 14 грудня 1894.

Висока Палато! Я зголосив ся до слова головно в тій цїли, щоби в імени руского клюбу заявити, що ми готові підпирати теперішне правительство і дальше в переводженю єго економічної проґрами.

Розуміє ся, що то заявлене виходить із того становища, яке ми вже з весною заняли. Клюб руских послів видів ся тогди спонуканим зблизити ся до коалїциї а то під условем і в тій надії, що сполучені партиї сеї вис. Палати як і теперішне правительство увзглядниять праведливі жаданя руского народу.

В тій надії хочемо позістати й дальше, а маємо й причини до того. Теперішне правительство не приняло лиш просто до відомости наше хоч условне зближене ся, але й дало заяву, котру ми могли з вдоволенєм приняти. Є. Ексц. п. міністер фінансів дав нам тогди зрозуміти, що приступлене трох великих партий сеї Палати до союза, не значить зовсім того самого, що виключене прочих ґруп Палати і він почув ся спонуканим наше хоч условне зближене ся до коалїциї щиро повитати. Є Сьвітлість п. президент міністрів заявив тогди також, що етичний момент коалїцийної гадки спочиває як-раз в тім, що виглядає ся піддержуваня добра держави і всїх єї частий та всїх єї народів і що правительство буде мати непохитно ту цїль на оцї і буде до неї стреміти.

Є. Ексцеленция п. Міністер просьвіти розібрав відтак близше проґраму теперішного правительства, розвинув єї ширше і заявив, що застережене полїтичного і национального стану посїданя не есть нїяк однозначним з наміренєм правительства спиняти народи в їх природнім і орґанічнім розвитку. Правительство готове не лиш залагодити ті национальні бажаня, котрі виходять із згідної ухвали сойму або із порозуміня репрезентантів Палати послів, але буде то робити також і в тім случаю, коли набере переконаня, що якесь национальне бажане має своє повне управнене.

Мушу також покликати ся і на заявлене, дане Є. Ексц. п. Міністром справедливости, котрого зміст такий, що правительство зовсім далеке від того, щоби робити шкоду язиковому рівноуправненю народів, тим менше, щоби оскорбляти якийсь нарід в єго народних чувствах.

А есть то річ характеристична і симптоматична, що хоч теперішна державна управа не приняла ся звістної проґрами ґр. Таффого помиреня народів Австриї, она, видко, все-таки стремить до тої цїли.

Всї ті заявленя і вискази правительства не противлять ся анї крихти нашим переконаням і стремленям. Наше змаганє стремить до того, щоби ті численні похибки, яких допущено ся із сеї або тої сторони, сим або тим правительством, сьвідомо або несьвідомо на поли язикового рівноуправненя і поданя відповідних средств до образованя, — щоби всї ті похибки і кривди о скілько можна найскорше усунути. Коли-б хтось хотів вишукати для сеї задачі, яку мають сповнити сполучені партиї і теперішна управа державна, відповідне імя, то менї видить ся, що ту задачу можна би найлїпше означити покликом: уздоровлене й ще раз уздоровлене теперішного полїтичного і национального стану посїданя. Нашій державі не конче годить ся держатись строго теперішного стану і то могло би не одному правительству наробити в найблизшім часї неоднного поважного клопоту. Коли есть інтересом держави брати в опіку економічного слабшого против економічно сильнїйшого, то думаю, есть також зовсїм слушно і справедливо дати певну запоруку национальним меншостям супротив якогось насилуваня зі сторони национальних більшостий. Правда, що суть і трудности, які стають на перешкодї залагодженю сеї задачі. Не так то легко зірвати з застарілою теориєю о неоднаковій вартости народів і мов, з неоправданим стремленєм, щоби якийсь нарід збогачував ся і скріпляв ся коштом другого, та з грубим шовінїзмом і закостенїлим еґоізмом ба навіть з дикою ненавистию расовою.

Брати на себе таких обставин задачу миреня, значить то само, що ставити ся межи бухаючі огнем челюсти спорячих з собою сторін. А всеж-таки мусять народи Австриї добачити і прийти до переконаня, що в безустанній, завзятій, безпощадній борбі национальній лиш тратить свої найлїпші сили а нічого позитивного тим не роблять.

При тім забуває ся на то, що як-раз лежить в тім призначінє Австриї, щоби она стала ся прибіжищем для прав народів в їх одноцїлім нероздїльнім станї. На наш погляд повинно дїло национального і полїтичного порозуміня мати за условє головно два моменти. Основу до него мусять покласти народи самі.

Обопільні концесиї, відповідні льояльні компроміси і предметова але щира готовість, суть головними основами сего. Народи не завсїгди повинні лишати вирівнанє своїх нацио-

---

13)

З КРАЮ ФАРАОНІВ.

Культурно-етноґрафічні образки з нинїшного і стародавного Єгипту.

(Після: Г. Бруґша, Ґ. Рольфса, Т. Наймана і др.)

(Дальше.)

IV.

Феллахи, Копти і Бедуіни, їх звичаї і обичаї. — Ніль яко мірило часу. — Єгипетскі сьвятинї в службі звіздарскій. — Стародавні Єгиптияни, їх походжене, їх мова і віра. — Сфінкс. — Піраміди і їх значінє.

Хто хоче добре зрозуміти жите стародавних Єгиптиян, мусить конче приглянути ся житю тих племен, що безпосередно від них походять або переймили від них хоч би лиш в малій части їх звичаї і обичаї. До тих племен належать нинїшні Феллахи і Копти.

Велику масу теперішних жителів Єгипту становлять Феллахи, потомки стародавних Єгиптиян, що змішали ся з зайшлими Арабами. Они самі уважають себе за Арабів, за потомків племени пророка, але мають в собі лиш дуже мало арабскої крови, а ще менше арабскої вдачі. Серед пяти мілїонів Єгиптиян остались зайди в значній меншости і они або щезли в сїм народї, не лишивши в нїм значного слїду, або не змішались з ним таки зовсїм і остались Бедуінами. Назви обох сих племен — каже Штерн — вказують вже самі на ту причину, котра найбільше не допускала до утвореня племінної мішанини: Феллах значить „хлїбороб“, а Бедуінами звуть ся кочуючі народи. Коптами звуть ся християньскі потомки стародавних Єгиптиян і они жиють тепер по найбільшій части по містах, головно в горішнім Єгиптї. Назва їх пішла від латиньскої Aegypti (Еґіпті), а Араби звуть їх „Кобт“. Феллахи задержали в собі далеко лїпше і більше слїдів по стародавних Єгиптиянах, як Копти, котрих жите по містах дуже значно змінило, а навіть і египетска будова тїла проявляє ся у Феллахів далеко визначнїйше.

Феллах подібно як і Копт стоїть будовою свого тїла по серединї межи Арабом а мурином, але тїло у него темнїйшої барви і гнучкійше як у Копта. Феллах буває сильно костистий, мушкулистий і присадкуватий, як би сотворений на то, щоби обрабляти землю, носити воду та двигати тягари. Ся завсїгди одностайна робота, брак всякої вигоди і нужда, в якій жиють Феллахи вже тисячі лїт, полишили на них слїди прибитої задумчивости, але не затерли в їх лици черт добродушности і широсты. Мужчини і жінки феллахскі носять на шиї, руках і в ушах прикраси, котрі своїм видом подобають зовсїм на прикраси стародавних Єгиптиян з найдавнїйших часів, лиш що они не суть вже із золота, а з якого небудь металю без вартости. Та й одїж у них така сама, як була мабуть многі тисячі лїт тому назад. Мужчини носять довгу, білу або синю сорочку і шапку з войлока (верблюжої шерсти); инодї убирають на себе арабский бурнус (мантy або плащ) і турбан на голову та жовті або червоні черевики. Жінки бувають тїлом яснїйші і рослїйші, а не рідко можна побачити між ними справдешні красавицї; они ще більше як мужчини нагадують стародавних Єгиптиян. Хто мав нагоду бачити їх в музею в Ґізех, як они приглядають ся громадками образам своїх предків, того мусїла певно здивувати від разу та велика подібність старого і нового типу. На тих старих образах суть мужчини намальовані червоно-брунатною а жінки жовтаво-білою краскою, а станом представлені они тонші та гнучкійші, як мужчини. Жінки носять довгу, синю або чорну одїж подібну до сорочки, а голову завязують хусткою так, що їм лиш ніс зпід неї видко; однакож при роботї не заслонюють ся зовсїм.

Хати Феллахів суть нужденні лїпянки, з чотирома в хлопа високими без вікон стінами, подобаючими зовсїм на той намул з Нїлю, який доокола них. Криша в них есть плоска, зроблена з кількох платв, вкритих шумилиною або ріщем з бавовняного корча. Сьвітло заходить до хати хиба лиш крізь низькі двері та діру в криши, а стіни з надворку облїплені плескапками з верблюжого та буйволового

нальних противностий ініцiятиві правительства. Противно, яко организми дозрілі і сьвідомі своїх дальших цілий, повинні самі взяти ся за се діло.

Таке поступоване лежить і в понятю правдивого конституцийного житя і діланя. З власного почину мусять народи шукати і найти спосіб, як би по приязни полагоджувати взаїмні справи.

Я мав уже нагоду висказати такі і подібні погляди при дебаті буджетовій, що вела ся на весні, але тоді з одної сторони закинули мені, що я в тій справі великий оптиміст. Такий докір мене не болить. Хоч би й як мало стати ся, я не дам собі відобрати пересьвідченя, що при твореню национального і політичного діла порозуміня, оптимизм есть далеко успішнійший і відповіднійший, як грубий песимизм.

Пессимизм має то против себе, що значно засліплює чоловіка, так, що ми нелегко можемо пізнати, що справедливе і правдиве. Замість поважної енерґії вирабляє пессимизм богато сумнівів і нерішучости, котрі нас ломлять і не доводять до наміреної мети. Впрочім я мабуть не помилюсь, коли скажу, що і так звані правительственні сторонництва і опозицийні течії мають одно бажане, що їх одушевляє, а то, щоби поміж национальними сторонництвами настало вже раз порозуміне. Я не сумніваю ся, що национальні більшости добре чують сей обовязок і що национальні меншости мусять змагати до сеї цїли.

Коли-ж уже покладено основи до национального і політичного діла порозуміня, то на всякий случай задачею кождого правительства і законодатних тіл есть підпирати і розвивати сї змаганя.

Справедливі законодатні постанови і відповідні розпорядженя правительственні мусять відтак добровільну готовість і осягнене порозуміне поміж народами уняти в певну форму і строго та совістно пильнувати виконаня сеї форми. Таке поступоване було-б і найкрасшою порукою для установи і тривкости діла мира.

Коли держави для забезпеченя свого політичного істнованя против вніщних небезпечностий не боять ся і найбільших материяльних жертв, то думаю, було би добре вишукати і зібрати всї сили для витвореня згідного житя народів австрийских і для заведеня внутрішного национального мира, за котрим так довго тужимо, а то передовсїм в ріжномовних краях, котрі — як я вже перше замітив — через ту национальну завзяту борбу зуживають, марнують і розбивають тілько свої найкрасші сили, а притім мало або й зовсїм не можна звернути уваги на материяльне піднесене краю.

Що-до нас Русинів, то думаємо, що можемо мати надію, що добровільна прихильність, яку ми виявили тому рік у себе дома, не мине мабуть без успіху. Основи нашої внутрішної політики мабуть зроблять собі скоро дорогу, принявши, що іменно сполучені партиї Палати і теперішна управа державна будуть зовсїм поважно підпирати наші змаганя в сїм напрямі. Суть вже знаки такого підпираня. Национальні жаданя, які ми могли поставити до теперішного правительства, оно не лиш радо приняло, але по части й відповідно полагодило. Однак зваживши, що прихильність уміренних партий у нас в краю не могла ще доси станути на широкій і твердій основі, я мушу ту отверто заявити, що добре було би, коли-б ті наші национальні жаданя скорше полагоджувано.

Я не сумніваю ся, що теперішне правительство у своїй роботї держить ся засади, послухати охотно справедливих і пильних жадань поодиноких национальних меншостий. Але ся прихильність повинна зазначити ся і відповідними вчинками. Що занедбало ся, треба надоложити, а в чім скривдило ся, поправити. Се не діткне мабуть зовсїм інтересів сполучених партий. Квесия руска дасть ся рішити і в межах теперішної конституциї. Для рівнобіжного розвою обох народів у нашім краю місця досить. Скріпити рускій елемент значить скріпити державу і край.

Ми зі свого боку не зійдемо з згідливої дороги, на котру ступили. І з довірєм дивимо ся в найблизшу будучину та не тратимо надії, що звязь наша з чинниками коалициї не лише не стане слабша, але з часом і покріпшає. Маю поручене заявити в імени руского клюбу, що ми будемо голосувати за провізориєю буджетовою. (Голоси: „браво! браво!“)

Перегляд політичний.

На суботнїшнім засїданю Палати послів підчас дебати над провізориєю буджетовою, промавляли аж чотири міністри: др. Пленер, Бакегем, Шенборн і Мадейский. Перший з них промавляв против загального права голосованя, два другі повторили давні заявленя що-до стану облоги в Празї і в Істриї, а послідний полемізував з пос о. Шайхером і взяв в оборону духовеньство.

З Риму доносять, що конґреґация для шіреня віри затвердила вже ухвали львівского руского синоду провінционального і незадовго наступить санкция Папи. Вже поручено виготовити бреве оголошуюче санкцию і оно буде продовжене енциклїки о достойности всхідних церквий.

Нїмецкі ґазети доносять, що завтра, в день сьв. Николая, на імении царя буде оголошене іменоване ґр. Шувалова ґен.-ґубернатором Варшави а ґен. Гурко піде на пенсию. Загально впадає в очи, що варшавска польска ґазета Kurjer codzienny оголосила без всякої специяльної причини житєпись ґр. Шувалова. Köln. Volks-Ztg. висказує також переконане, що цар буде прихильнїйше обходити ся з католиками і Поляками, позаяк виміна гадок межи царем а Папою мала бути дуже дружна.

Новинки.

Львів дня 17 грудня.

— **Іменованя.** Інспектор податковий Гнат Беньковский одержав титул і характер радника скарбового з увільненем від такси. — Аскультантами судовими іменував висший Суд краєвий: Германа Плянера, Адама Бачиньского і Марияна В. Мисиньского.

— **Записи бл. п. Евзевія Грушкевича.** Розпорядженем послїдної волї з дати Нисько 27 червня 1890 установив бл. п. Евсевій Грушкевич

гною, котрий сушить ся так на топливо. А заити до такої хати, то в ній зовсїм порожно; за лавку, стіл і постіль служить земля, часом лиш застелена хиба соломяною матою. В хатї есть ще величезна піч і який примурок на каганець, коли господар вже чоловік поступовий і не обходить ся лиш сьвітлом від огню в печи. Знадоби господарскої в хатї не богато, кілька глиняних збанків та мисок, сито з пальмового прутя та прилади рільні, а все то зовсїм таке саме, як то, що видобуто з кількатисячних могил египетских, а що знаходить ся тепер в музею в Ґізех. Особливо сокира і плуг зовсїм такі самі, як були перед тисячами лїт у стародавних Египтиян. Плуг н. пр. зовсїм не способний до того, щоби ним можна орати і відвертати скибу; він лиш поре землю, так само, як то було ще за египетских фараонів.

Феллахске село пізнати вже здалека по тих пальмових ліскaх, які его окружають, а коло кождої фаллахскої хати мусить бути бодай одна дві дактилеві пальми. Дактиля есть для египетского селянина одною із найважнїйших пожив. Також і цукрова тростина грає велику ролю. Коли прийде час, то й дїти і старі гризуть цїлий день ту тростину, котрої млаво солодкий сок есть для них найбільшою ласощию.

О якімсь образованю Феллахів нема й бесїди. Правда, що майже в кождім селї есть школа, т. е. хатчина, де стоять мари, подібні до наших ясел, в котрих виносять мерцїв на кладовище. Тут учать ся дїти читати і писати та виучують ся на память деяких молитов з корана, але на тім і кінчить ся вся наука, за котру учитель дістає від одної дитини пястра т. е. около 6 кр. В кождім селї есть також шех, се-б то наш війт, котрий має велике поважане у громадян а котрого найважнїйшою задачею есть стягати податки.

Але що найбільше звертає у Феллахів увагу на себе, то дуже однакований і одностайний спосіб житя. Як вже сказано, Феллах управляє землю ще так само, як управляв за часів Фараонів, а й ремесла у него знаходять ся ще в тім самім станї, як були за часів праотця Авраама, ба що більше его край і его цїле житє ставлять нам дуже живо перед очи ті часи, про котрі читаємо в біблії. Феллах не потребує далеко шукати пустинї, бо она зараз за его селом; коли він змушений де сховати ся, то втїкає ще й нинї так само в пустиню, як то колись робив Мойсей, або як то робили ізраільскі пророки. Хата его стоїть ще й нинї під фіґовим деревом або під якою пальмою та нагадує нам слова з біблії сказані в честь Саломона, що за его часів „міг кождий жити безпечно під своїм фіґовим деревом.“ Дахи домів феллахских суть плоскі так само як були за часів Мойсея і се нам поясняє, для чого він наказував при ставленю домів ставити поруче на дахах, щоби хто з них не упав. В хатї Феллаха, як сказано нема звичайно постелї, але у богатших господарів, особливо же у тих, що вже жиють по містах, есть рід постелї, виплетеної з пальмового прутя. Такої самої постелї уживають також і Араби. По містах, навіть в Каірі можна дуже часто побачити досьвіта ті постелї коло мошей. Феллахи або Араби сплять в них через ніч а вставши рано беруть їх на голови і носять з собою, бо дуже часто носять в них овочі або инший товар на продаж. Феллах встає і забирає свою постіль з собою; ми би нашої постелї так само не взяли. Коли Феллах оре в поли, то запрягає до свого плуга буйвола і верблюда разом, або вола і осла, а звістно, що Мойсей заказував Ізраилитянам запрягати вола і осла разом. Видко з того, що вже за мойсеевих часів був такий звичай і він лишив ся до нинї, а як ще за Йосифа египетский хлібороб давав фараонови пяту часть із свого поля, так само платить Феллах і нинї тяжкий податок від свого ґрунту.

Коли вийти поза Каіро, гостинцем як до Матаріє, видко там старанно удержану керницю, при котрій що дня стає богато людий. Зараз коло сеї керницї на всході починає ся арабска пустиня, через котру переходять каравани, що ідуть від Червоного моря, або богомольці, що вибирають ся до Мекки, та цїлі громади Бедуінів. Тут коло сеї керницї стають они на спочинок і серед страшенної спеки покріпляють ся холодною водицею. Тут можна що дня побачити шатра та верблюди Бедуінів і великі стада худоби, котрих пастухи жиють також в шатрах; недалеко стоять також і хати Феллахів, котрих жінки що вечера приходять сюди по воду, котру несуть ід хатам у величезних, глиняних збанках. Ті збанки бувають двоякі, низькі а широчезні і їх несуть на головах, або тонкі а високі, котрі носять на плечи. Коли глянути на громаду жінок, що прийдуть тут вечером по воду, то мимоволї нагадуєсь стріча Авраамового слуги з Ребекою. „Він сгав спочивати з своїми верблюдами — так розповідає нам біблія — поза містом, коло керницї, вечером під ту пору, коли звичайно жінки виходили брати воду“. Вийшла Ребека і „несла збанок на плечи“ так само як і отсї феллахскі жінки. Коли-ж видить ся ті великі стада звірят і пастухів коло них, то треба ще лиш нагадати собі якого праотця, щоби мати той образ, який нам часто ставить біблія перед очи. Але ті пастухи, кочуючі Бедуіни, не уважають ся за одно з хліборобами Феллах; їх розділяє така сама велика пропасть, як і за часів Мойсея, котрий перекaзав нам, що Египтияни дуже не любили пастирского народу.

Як видимо із повисших кількох примирів, задержались у Феллахів ще у великій мірі стародавні звичаї і обичаї, але давна їх мова вже

три записи: 1) 5.000 зр. на „стіпендию родинну для учеників шкіл середних імени Грушкевича"; 2) 1.000 зр. на „фонд емеритальний для артистів руского народного театру; і 3) 3.270 зр. в паперах вартних разом з предметами з золота і срібла на „будову руского народного театру і дому для товариства „Просьвіти" — постановляючи, що завідателем і куратором з правом призначуваня тих записів має бути виключно лиш товариство „Просьвіта" у Львові. Записів сих не підняло ще товариство „Просьвіта" з депозиту суду повітового в Ниську з тої причини, позаяк краєва дирекция скарбу у Львові не укінчила ще процесу рахункового по бл. п. Евсевію Грушкевичу і по мисли §. 156 цїс. патенту з 9 серпня 1854 В. з. д. ч. 208 не видала призволеня на признане спадщини. По одержаню сего призволеня приступить головний виділ товариства „Просьвіти" у Львові до введеня в жите тих всїх записів бл. Евсевія Грушкевича.

— Загальні збори тов. „Руска Бесіда" у Львові відбудуть ся дня 2 січня 1895 р. з звичайним порядком нарад. Початок зборів о год. 7-мій вечером. Збори відбудуть ся в льокали товариства ул. Вірменьска ч. 2.

— Зміна властителїв. Маєтність Кристинївку і Вовковатичі, в брідскім повітї, купив від спадкової маси по пок. А. Ліщиньскім п. Ів. Пайгерт за 163.000 корон.

— В Новім Санчи посадником міста (бурмистром) вибраний нотар др. Лукіян Липиньский, заступником его адвокат др. Стеркович, а асесором аптикар Роман Якубовский.

— Нова читальня. На Введенє (3 грудня) відбуло ся в Милованю повіта товмацкого отворене читальні „Просьвіти". Насамперед відправлено в церкві молебен, а відтак панахиду за бл. п. Ом. Огоновского, до котрої стануло 5 сьвящеників. Потім удала ся з церкви процесия до новозбудованої крамницї і посьвящено єї. Відтак зібрали ся громадяне і гості, сьвященики з околиці і сьвітскі з Станіслалова й Тисьмениці і досить много пань в сали шкільній — і там відбулось отворене читальнї. По відкритю збору місцевим парохом о. Н. Бачиньским вибрано головою збору о. дек. Калиньского. Делегат станїславівскої філї „Просьвіти", проф. Кокорудз виказав привід від філї і вказав на значінє товариства „Просьвіта", в котрого склад увійшла читальня. Потім в довшій промові пояснив п. Дмитерко зі Станїславова деякі важнїйші точки статута. Опісля вписало ся в члени по-над 30 селян. По виборі виділу читальняного промовив ще до читальників і заохотив їх до просьвіти о. декан Калиньский і закрив збори. Ціле торжество мало настрій вельми поважний і глубокий вплив на громадян.

— Запомоги для унїятів Холмских. Комітет опіки над сьвящениками унїятами холмскими, їх вдовами і сиротами роздав з кредиту, призначеного на сю ціль Соймом слідуючі запомоги: о. Юріеви Кунцевичеви 60 зр., Теофіли Потїй 40 зр., Домініцї Витошиньскій 75 зр., Юлії Шулякевичевій 30 зр., Йосифі Мальчиньскій 25 зр., Юлії Мальчиньскій 50 зр., Софії Затканиковій 30 зр., Теофіли Терликевичевій 30 зр., Катерині Мальчиньскій 25 зр., Софії Мальчиньскій 25 зр., Анні Крипякевичевій 25 зр., Емілії Войновскій 25 зр., Анні Себовичевій 50 зр., Анастазиї Мальчиньскій 30 зр., Антонинї Шулякевичевій 30 зр., Теодозиї Липиньскій 25 зр., Олені і Александрі Кунцевичівнам 75 зр., Емілії Власевичевій 25 зр., Юлії Масевичевій 25 зр., Ганниткевичевій в Кракові 25 зр.

— На загальних зборах „Союза", товариства академичного в Чернівцях, дня 9 с. м. вибрано такий виділ. Голова Атанас Федорович, студ. прав., Заступник голови Никола Желехівский, студ. прав., I. секретар Іларіон Федорович, студ. прав., II. секретар Теофіль Брендзан, студ. філ., касиєр Емануїл Варницкий, студ. прав., бібліотекар Іван Костецкий, студ. прав., господар Никола Ісопенко, студ. прав., контрольор Лев Єх, студ. прав., член виділу: Гедимін Лисиненкий, студ. прав. Заступники виділових: Др Дутчак Василь, канд. адвок., Лев Бачиньский, студ. прав. Олекса Маргович, студ. прав.

— Довгий вік. В Саратові в Росиї помер Савин, котрий прожив 125 лїт. Ще за Наполеона був поручником.

— Які тепер нові камениці. Хто бачив Львів, той знає, що коло будинку каси ощадности при ул. Кароля Людвика стоїть на вид пишна нова камениця, звана з французка Grand hotel (великий готель). В нїй є каварня, звана також Grand Cafe. Там у тій пишній новісенькій камениці над самим склепом Литиньского завалила ся в одній компатї стеля і підлога, а будівничій Рапапорт, що прийшов оглянути підлогу, впав просто з першого поверха в склеп Литиньского і потовк ся. Бодай то нові камениці!

— Процес о гусь. Весела пригода трафила ся сими днями в околици Лукова. Властитель млина М. почув десь казку про курку, що несе золоті яйця, і постановив визискати сю казку для себе. Купив собі гусь, про котру пішла зараз чутка, що несе яйця з золотими дукатами. В селї оббігла ся чутка зараз всї хати. Цікаві стали допитувати ся мельника о ту незвичайну гусь, але мельник або мовчав, або відповідав щось таке, що людий ще більше зацікавлювало. Відтак справив навіть окремий ковець для гуски і взяв єї до хати. Гуска що другий день несла яйця з дукатами, котрими мельник заплатив навіть свому сусїдови за якийсь товар, а притім сказав єму, що певно гусь у давного властителя вигребала десь дукати і з'їла їх. „Мабуть ще богато дукатів буде в нїй, бо дуже тяжка" — додав мов від нехочу. Така чудесна гусь не дала спати сусїдам і один лакомий захотїв навіть єї купити. Мельник тілько на то ждав, але щоби добре гуску продати, зажадав грубої заплати. Вкінци погодили ся, Мельник дістав за гусь підсвинка, десять рублів готївкою і мав діставати через місяць четверту частину дукатів, що гусь знесе. По кількох днях новий властитель гуски пересьвідчив ся, що гуска навіть звичайних яєць не несе. Щоби ще лучше переконати ся, чи в гусці нема дукатів, зарізав єї, перешукав середину, а дукатів таки не найшов. Тодї пішов до мельника і казав собі звернути підсвинка і десять рублів, але мельник не дав; казав собі звернути живу гусь.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Будапешт 17 грудня. Депутация ради громадскої вручила Векерльому диплом почетного горожанина столиці.

Триест 17 грудня. Намістництво здержало постанову триєстиньскої ради громадскої, щоби вислати меморандум до Папи з жалобою на триєстиньского єпископа прихильного Славянам, яко переступаючу компетенцию тої ж ради.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3·00	10·?	·20	11 11	7·?1	
Підволочиск	5·45	5·20	10·16	11 11		–
Підвол. Підзам.	6·58	3·42	10·40	11·3		
Черновець	6·51		10·51	3·31	11·06	
Стрия			10·25	7·21	3·41	7·46
Белзця			·56	7·21		–

Приходять з

Кракова	3·05	8·0?	8·46	9·36	9·36	–
Підволочиск	2·48	10·06	5·2?	9·46		–
Підвол. Підзам.	2·34	9	9·21	5·55		–
Черновець	9·16		1	8.13	1·03	2·3?
Стрия			4·25	9·10	12·46	-
Белзця			8·24	5·21	–	-

Числа підчеркнені означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. ран

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниц державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продає ся білети полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматї кишеневім і дає ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannengasse 29) уділяє ся устних або письменних пояснень в справах служби на ц. к. австр. зелїзницях державних. О скілько підручники зі зволяють, можна також засягнути інформаций що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць.

Час подаємо після годинника львівского; він різнить ся о 35 мінут від середно-европейского (зелїзничого): коли на зелїзници 12 год. то на львівскім годиннику 12 год. і 35 мін.

цезла, они приняли мову арабску і виробили з неї окремий, єгипетский говір. Так само змінили они й давну віру принявши іслям. Їх побратими, Копти забули так само свою давну мову, а з давних єгипетских поган стали християнами. Коптів єсть нині дуже мало, не більше, як 300.000 душ. Одна часть їх держить ся католицкої церкви, друга церкви православної. Коптийска мова задержалась була ще до середновічних часів, а місцями в горішнім Єгипті аж до 17 столїтя, а відтак щезла зовсїм. Нині править ся ще лиш богослужене в коптийскій мові, але ані нарід, ані навіть сьвященики єї вже не розуміють. Копти суть невеликого росту, мають чорні очи і кучеряве волосе, а своїм типом нагадують стародавних Єгиптян. Ноша давних Коптів була дуже подібна до стародавної єгипетскої, а вишивки на нїй були такі самі, які стрічаємо нині на стародавних памятниках. Здає ся, що Копти, подібно як і тепер ще були населенем, отже творили окрему, міщаньску клясу.

Наконець трете нинїшне племя єгипетске, Бедуїни, суть походженя арабского; мова їх єсть арабска а віра, коли у них можна о якій говорити, магометаньска. Они відріжняють ся від прочих арабів тим, що займають ся майже виключно лиш годівлею худоби і — розбишацтвом. Бедуїни вишукують собі для своїх стад догідні пасовиска і розкладають там свої шатра, але скоро їм не стає вже пашї, переносять ся зараз на инше місце. В пустини они панами і все одно їм, кого обдирають, чи свого, чи чужого, коби лиш було що у него взяти. Часом їде який подорожний пустинею аж нараз з'явить ся кілька Бедуїнів і зовсїм спокійно зачинають з ним розмову, випитують, що у него в торбі, кажуть собі показати і забирають, що їм пригоже, а в найлїпшім случаю почестують за то кількома куснями тростини цукрової або дадуть напити ся з бордюга води, відтак скажуть ще „негарак саїде" (нехай твій день буде благословенний) і щезнуть. Ставити їм опір, коли нема збройної сили, небезпечно, бо зараз здоймуть голову з плечей. Нині єсть вже рідко певною, що ті „пастирскі королї" або „гіксос", що напали були на стародавний Єгипет і там завели були своє панованє, не були ніхто инші лиш Бедуїни. Они панували головно в долїшнім Єгиптї більше як 200 літ і прибрали там назву фараонів. Они розвели в Єгиптї конї, котрих тут до сего часу ніхто не знав. Бедуїни випасають головно верблюдів, а одна бедуїньска родина має нераз і сто штук сих „кораблїв пустинних". Рахуючи штуку лиш по 100 зр., то можна вже змірковати, яке то богатство. Служба при таких стадах устроєв ся зовсїм на лад военний. В ночи стоїть всюди доокола стада передна сторожа, а старший пастух як би який официр об'їздить доокола і наглядає, чи все в порядку. Однакож єгипетскі Бедуїни перестали вже бути так страшними, як колись бували і нині ще лиш турецкі небезпечні. Як они уміють обходити ся хоч би й з Европейцями, най послужить отсей примір. Три роки тому назад обдерли були Бедуїни якогось Англїйця дословно до нага; він лиш випросив собі у них три числа англїйскої ґазети Times, котра друкує ся у великім обемі. Они вернули єму той нездалий для них папір, а практичний Англїєць зробив собі з него на борзї одїж, в котрій хоч на загальний сьміх, але бодай не на сором, міг явити ся в недалекім місті.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає Адам Креховецкий

З друкарні В. „Ковальского“ під зарядом В. І. Вебера.